

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den gammeldanske Rim-Krønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 150. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1826_429-txt-shoot-idm1815/facsimile.pdf (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

og dels hvoledes Kæmpelse. Eporene altsæd og mere forfædte, indtil de emineuse Talemaader: fulde, bleg om Rind og blegne om Rind, blide de emise, der minde os om Livet der, hvor Døden hersker. *) Her vil jeg standse, med det Døds, at Rime-Kroniken snart maa give en ny Udgave, hvorefter man tillige finder den plattyske Oversættelse, og Christian den Andens mærkelige Rim, der langt naturligt end Kong Hanses, følger paa det Hørs-gaende, som en uordenlig, men levende, Gode-Nise følger paa Kæmpe-Wisens ordenlige Nødværelse. **) Vilst nok gaae mine Døds, saavel for Rime-Kroniken, som i det Høle for Midde, Alderens Danke-Minder-Værker, langt videre; men daarlige vilde saadanne Værker være, naar de ikke sammen-smeltede med taknemmelig Erindelse af deres Hørs-gæstelse, som erbringe paa, at de engang kan kroms med virkelig Opfyldelse, og mit nærmeste Døds skal derfor være, at alle Danke-Læser taknemmelig vil skianne paa den kjærlige Omhu, den usetredne Tid, og den sjældne Kundighed i Moders-Raadet, hvorefter Prof. Molbech har besørgt og udspredt den ny Udgave af vor gamle Rime-Kronike, der, hvad man saa end bemærker om dens Indhold og dens Opriktelse, dog usædvanlig er det originaleste Minder-Mærke vi have, saavel af Rime-Kroniken som af Hørs-Sproget i den danske Middel-Alder, og som tillige, ved i mere end hundrede Aar at have været Gøllens, albrig aføste, mindes refortede, Liv-Hog i Gaderislandets Kronike, har en Vigtighed i vor nyere Culturs Historie, der mærkelig harve den, saavel jeg ved, over alle Rime-Kroniker fra Middel-Alderen, der henlaae som Høvede-Haand-Skrifter, indtil de, i det firtende og attende Aarhundrede

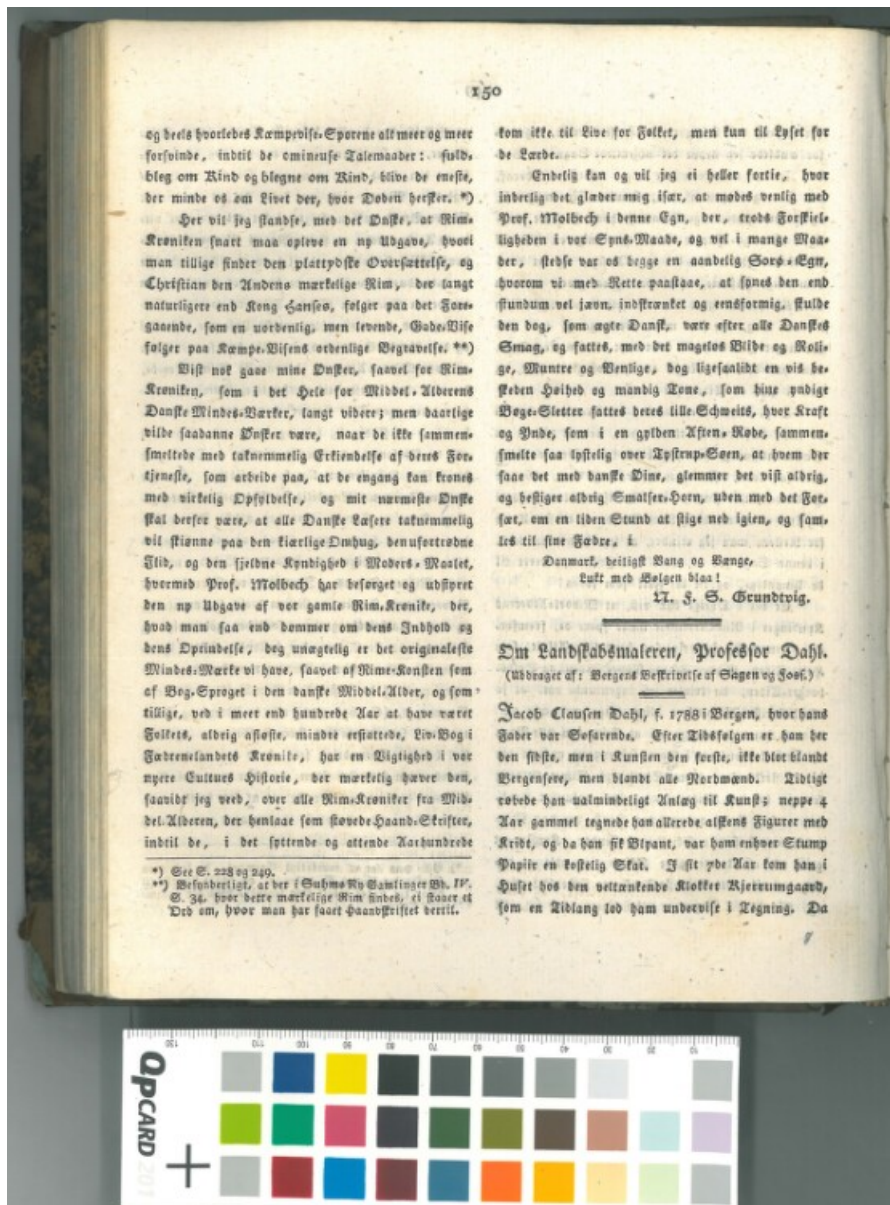
kom ikke til Live for Gøllens, men kun til Lyset for de Læseres. Endelig kan og vil jeg ei heller forlæ, hvor indreng det glæder mig især, at modes ventlig med Prof. Molbech i denne Egn, der, trods Gøllens-ligheden i vor Egn-Maade, og vist i mange Maader, i sidste var os begge en aandelig Sørs-Egn, hvorefter vi med-Rette paastaae, at synes den end fundum vel jævn, indskrænket og ensformig, fulde den dog, som agte Danst, vare efter alle Danstes Smag, og fattede, med det magtes Bilde og Kollige, Muntre og Venlige, dog ligesantid en vis høfeden Høhed og mandig Tone, som hine gadede Høge-Sletter fattede deres lille Schweiz, hvor Kraft og Vnde, som i en gulden Åften, Kæbe, sammen-smelte saa lystelig over Tjustrup-Søen, at hvem der saae det med danske Øine, glemmer det vist aldrig, og besliger aldrig Smaltes-Horn, uden med det Hørs, om en liden Stund at sigte med Igen, og samles til sine Gæder, i Danmark, detilig Rang og Range, Luft med Hølsen bla!

N. F. S. Grundtvig.

Om Landskabsmaleren, Profesfor Dahl.
(Uddrag af: Bergens Keffertise af Siggen og Jost.)
Jacob Clausen Dahl, f. 1788 i Bergen, hvor hans Fader var Besørende. Efter Tidssiggen er han den sidste, men i Kunsten den første, ikke blot blandt Bergensere, men blandt alle Nordmænd. Tidligt røbede han ualmindelig Anlag til Kunst; neppe 4 Aar gammel tegnede han allerede alskens Figurer med Kridt, og da han fik Stipant, var ham enhver Stump Papire en kostelig Skat. I sit 7de Aar kom han i Høst hos den veltalende Klokke-Rettergangsmand, som en Tidlang led ham undervise i Tegning. Da

*) See S. 228 og 240.
**) Beskriveligt, at der i Sahmske Samlinger Bd. II, S. 34, hvor deres mærkelige Rim findes, et Bøve et Døds om, hvor man har faaet faaet skriftet dertil.

og dets hvoledes Kæmpelse. Eporene allmeest og meest forfænde, indtil de eminente Talemaader: fulde, bleg om Kind og blegne om Kind, blide de eneste, der minde os om Livet der, hvor Døden hersker. *) Her vil jeg standse, med det Døds, at Niels Kønigen snart maatte give en ny Udgave, hvorefter man tillige finder den plattyske Oversættelse, og Christian den Andens mærkelige Rim, der langt naturligt end Kong Hanses, følger paa det Hørs-gaende, som en uordenlig, men levende, Gode-Nise følger paa Kæmpe-Wisens ordenlige Nødværelse. **) Vilst nok gaae mine Døds, saavel for Niels Kønigen, som i det Høje for Midde, Alderens Danste-Mindes-Værker, langt videre; men daarlige vilde saadanne Døds være, naar de ikke sammen-smeltede med taknemmelig Erindelse af deres Hørs-genselse, som erbride paa, at de engang kan kroms med virkelig Opfyldelse, og mit nærmeste Døds skal derfor være, at alle Danske Læser taknemmelig vil skianne paa den kjærlige Omhu, den usetredne Tid, og den sjældne Kundighed i Moders-Raale, hvorefter Prof. Molbech har besørgt og udspredt den ny Udgave af vor gamle Rim-Kønigen, der, hvad man saa end bemærker om dens Indhold og dens Opriktelse, dog uagtet er det originaleste Mindes-Mærke vi have, saavel af Niels-Kønigen som af Hørs-Sproget i den danske Middel-Alder, og som tillige, ved i meest end hundrede Aar at have været Gullet, albrig aføste, mindes refortede, Liv-Hog i Gaderne-lambets Kønigen, har en Vigtighed i vor nyere Culturs Historie, der mærkelig have den, saavidt jeg veed, over alle Niels-Kønigen fra Middel-Alderen, der henlaae som Høvede-Haand-Skrifter, indtil de, i det syttende og ottende Aarhundrede

kom ikke til Live for Gullet, men kun til Lyset for de Læser. Endelig kan og vil jeg ei heller fortie, hvor indreilig det glæder mig især, at mødes venlig med Prof. Molbech i denne Egn, der, trods Fortfæls-ligheden i vor Egn-Maade, og vist i mange Maader, i sidste var os begge en aandelig Sørs-Egn, hvorom vi med-Rette paastaae, at synes den end fundum vel jævn, indskrænket og ensformig, fulde den dog, som agte Danst, vare efter alle Danstets Smag, og fattede, med det magtes Bilde og Kollige, Muntre og Venlige, dog ligesantid en vis høfeden Høhed og mandig Tone, som hine gubige Høge-Sletter fattede deres lille Schweiz, hvor Kraft og Ynde, som i en gulden Åften, Kæbe, sammen-smelte saa lystelig over Tjustrup-Søen, at hvem der saae det med danske Øine, glemmer det vist aldrig, og besliger aldrig Smaltes-Horn, uden med det Hørs, om en liden Stund at sigte med Igien, og samles til sine Fædre, i Danmark, detilig Rang og Range, Luft med Hølsen bla!

N. F. S. Grundtvig.

Om Landstabsmaleren, Profesfor Dahl.
(Uddraget af: Bergens Keffertse af Siggen og Jost.)
Jacob Clausen Dahl, f. 1788 i Bergen, hvor hans Fader var Besørende. Efter Tidssiggen er han den sidste, men i Kunsten den første, ikke blot blandt Bergensere, men blandt alle Nordmænd. Tidligt røbede han ualmindelig Anlag til Kunst; neppe 4 Aar gammel tegnede han allerede alskens Figurer med Kridt, og da han fik St pant, var ham enhver Stump Papire en kostelig Skat. I sit 7de Aar kom han i Høst hos den vortrækkende Skolles Kjeretunggaard, som en Tidlang led ham undervise i Tegning. Da

*) See S. 228 og 240.
**) Beskriveligt, at der i Sammensammenhæng med S. 24, hvor deres mærkelige Rim findes, et Bøve et Døds om, hvor man har faaet faaet skriftet dertil.